

Skye

Johann van Rossum

Naar Schotland om te kanoën op zee, dat doe je niet zomaar. De overtocht IJmuiden – NewCastle is een erg dure grap en de brandstofkosten aan de andere kant van de Noordzee voor een rit vanaf de ferry naar de westkust vice versa liegen er ook niet om. Bovendien moet je over aardig wat zeekayakervaring beschikken, want het kan er best wel eens erg vervelend varen worden. We waren al twee keer eerder aan de westkust van dit prachtige land en hadden steeds het mooiste weer van de wereld om te peddelen rond Islay en de Small Isles. Deze keer zou het allemaal heel anders zijn.....

Een klein team zeekanoërs deze keer, we zijn met zes. Axel, onze tochtleider, gepikt en gemazeld in het zeekayakken. Marie Louise kennen we van de tocht langs de zuidkust van Skye, een van de betere zeekayaksters! Martin, een heerlijke chaoot als kampeerder, met alles tegelijkertijd bezig. Rick, onze Engelse kanovriend, met zijn typische Britse humor. Mijn oudste zoon Maarten met wie ik al een traditie van zeekayakvakanties in stand hou. Ik weet niet of ik het zonder hem wel zo leuk zou vinden in mijn North Shore Mariner hier op de Atlantische Oceaan....

zondag, zuidwest 5 tot 6, lokaal 7 in het noorden, later neigend naar 3 tot 4 in het zuiden

Logistiek moet er het een en ander geregeld worden; de auto's moeten naar de andere kant van Skye. Jan Koppelaar vinden we bereid ons daarbij te helpen. Hij heeft vorige week de tocht in omgekeerde richting gevaren met een grote groep. Van het mooie weer wat zij hadden zouden wij verstoken blijven.

Door een laagwaterflora slepen we onze beladen kano's de haven van Portree uit, richting bevaarbare baai. We peddelen Camas Bàn over en de Sound of Raasay op. Vanaf het begin krijgen we al vol wind tegen met af en toe flinke windvlagen en regenbuien. De trend voor de rest van de week is gezet. We varen ondanks de tegenwind met een vlot tempo Clack Dubh voorbij en Tianavaig Bay over. Boven ons ontdekken we een zeearend. Indrukwekkend! Net voor we de beschutte baai van het schiereiland in the Narrows of Raasay invaren zien we een zeeotter spelen. Dan vaart Martin ineens enthousiast vooruit, landt aan, beklimt het heuveltje aan het eind van het strandje en staat een seconde later als Columbus die net Amerika ontdekt heeft met zijn armen te zwaaien. Hij heeft een schitterende kampeerplek gevonden, kort gras, redelijk vlak en als een paar honderd schapendrollen geruimd zijn - de enige keren dat ik mijn reservepeddels gebruik - staan vijf tentjes net voor er weer een Schotse regenbui neerkomt. Martin vindt er zowaar nog een golfbal; het ding zal de rest van de tocht hoorbaar in zijn kuip aanwezig blijven.....

maandag, zuidwest 4 tot 5, afnemend tot 3 of minder, buien en langere periodes met regen

We peddelen onder Raasay door en houden de oostkust van het eiland aan. De "restricted area" rechts van ons laten we links liggen; er mocht eens een Britse duikboot besluiten om te 'surfacen'.....

Na Rubha Ard Ghlaisen varen zes zeekano's de zeestraat tussen eilanden in. In de Caol Rona staat een leuke tidal race en surfend schieten we onder Rona door. Bij Acairseice Mhor moet een bothy (trekkershut) zijn. We hoeven niet lang te zoeken: een witgekalkte H met een pijl op de rotsen bij een baai geeft aan waar slaap-, toilet- en douchegelegenheid te vinden zijn. We overnachten vannacht lekker luxe in een bothy!

dinsdag, variabel 3 Beaufort of minder, wordt zuidzuidoost 4 tot 5 en af en toe 6 tot 7 in het zuiden, regen

We maken de oversteek van de Sound of Raasay zo kort mogelijk, koers 270, in verband met de windverwachtingen in de namiddag. Een saai stuk, we trekken het tempo een beetje aan. Een jan-van-gent scheert over ons heen. Je hoeft geen vogelkenner bij uitstek te zijn om iets later een papegaaiduiker te herkennen. De puffin met zijn opvallend gekleurde snavel scheert voor ons over het water. We peddelen richting Inver Tote en net als we een kleine pauze op het water houden duikt een meter of veertig ons een donker silhouet en een enorme rugvin op. Een walvis! Aan de lengte te oordelen een "pilot whale", Globicephala melaena, een kleiner familielid van de orka. Hij verdwijnt onder de zeespiegel. Even later menen we hem opnieuw te zien, maar het zijn twee bruinvissen die ons even gezelschap houden. Dan opeens horen we in de verte doedelzakmuziek. "Auld lang syne" klinkt over de heuvels. Een kippenvelmoment! Het ogenblik voor Axel om met acrobatische toeren achterstevoren op zijn Explorer te klauteren en een fles Talisker, 10 jaar oude single malt Skye whisky, uit een van de luiken tevoorschijn te toveren. Het vaart daarna best lekker met een warme slokdarm.....

Onder de kust van Staffin Bay wijst Martin ons op een gruweltafereeltje: op een tiental meter voor onze kayaks is een grote jager een zilvermeeuw aan het verorberen. De roofmeeuw heeft zijn prooi nog maar kort geleden gedood en pikt de ingewanden uit het drijvende karkas. Als we toch te dicht bij komen, vliegt de piraat onder de zeevogels op en laat ons zijn avondeten. Het voordeel van een ornitholoog in het team

is dat je daarna alles te weten komt over de leefwijze van de grote jager. De kaper van de zee kust valt zeevogels aan en die braken, om sneller te kunnen vluchten, hun laatstgenoten maaltijd op. De jagers komen op deze manier vlot aan hun kostje.

De regenbuien volgen elkaar nu sneller op, we varen bijna alle grotjes in die we na Clach Nan Ràmh tegen komen omdat het daar niet alleen droog, maar ook verschrikkelijk mooi is.

Maarten geeft aan dat hij het behoorlijk koud begint te krijgen. Zijn Yak-anorak blijkt niet echt waterdicht. Hij begint te geeuwen en reageert kribbig; de eerste verschijnselen van onderkoeling. Proberen weer warm te worden is de boodschap. Varen dus. Ik roep naar Axel dat Maarten niet langer stil moet blijven liggen en dat we doorvaren naar een geschikte landingsplaats. Die natte kleding moet van zijn lijf. In een flink tempo varen we naar Kilmaluag Bay. Axel heeft ons inmiddels ingehaald en vindt vlot een redelijk vlak gedeelte waar we vannacht kunnen kamperen. Maarten krijgt regenkleding aan om de wind-chill-factor te beperken en terwijl hij een kop warme soep naar binnen werkt, zet ik de tent op en zorg ervoor dat hij zich in zijn slaapzak kan opwarmen. Inmiddels hebben de anderen zich bekommerd om onze boten. Een half uurtje later is het slachtoffer al weer aardig op temperatuur en laat zich de avondmaaltijd van rijstballetjes met ratatouille goed smaken. Die avond regent het zoals het heel de middag al gedaan heeft. We hebben een kleine tarp boven de uitgang van onze tent geplaatst, een poging om een droge plek te creëren. Als we er met zessen onder gaan zitten blijkt dat ik niet de meest hoge plaats van het terrein uitgezocht heb; het sopt onder onze voeten.....

woensdag, zuidzuidoost naar zuidwest 4 tot 5, later afnemend 3 naar zuidoost, regen

In de loop van de dag zal blijken dat er van de weersverwachting die onze tochtleider iedere ochtend voor dag en dauw uitluistert niet zo gek veel heel blijft. Het ontlokt Rick de opmerking dat Axel weer eens contact heeft gehad met 'the daily liar'....

Een riskante instap over spekglad zeewier en kelp vormt de inleiding tot een relaxt uurtje varen met wind in de rug. Er liggen nog een paar mooie grotten op onze weg. Genieten!

Als we echter vroeg in de middag het noordelijkste puntje van Skye ronden dwingt de heftige tidal race wat verder buitengaats ons om kort aan de kust te blijven. Windkracht 5 tegen; dat wordt flink aanpoten! Een papegaaiduikertje heeft er duidelijk minder last van. Als we achter het eilandje in Tulm Bay uit komen zorgt een stevige windvlaag dat we echt stevig in de peddelsteel moeten knijpen. De Lendals vliegen bijna uit je handen! Bij een kasteelruïne vinden we een aardige landingsplaats. In de luwte van de heuvel houden we een welverdiende lunchpauze en brengen een bezoekje aan de Duntulm ruïne. We hopen over een uurtje gebruik te kunnen maken van de tegendraadse stroming, de eddy. Als we eenmaal weer in onze kayaks zitten ontdekken we dat dat niet helemaal opgaat. De wind is flink toegenomen en we moeten over flink hobbelig water heen. Stroming mee en wind tegen. Een paar uur werken tegen Beaufort 5 brengt ons bij Camas Mor. Een mooie boothelling, makkelijke uitstap, klein stukje dragen met de beladen kano's, een vlak stukje grasland en een gastvrije boer. Kan het nog mooier? Ja hoor, vanavond eten we pizza uit onze outdoor oven! En het is de hele dag droog gebleven..... the daily liar!

donderdag, zuid ruimend naar zuidwest tot west, 5 tot 7, af en toe 8, regen en onweersbuien

Vandaag hadden we de oversteek naar Waternish Point willen maken met een tussenstop op de Ascrib Isles. Axel informeert voor de zoveelste keer bij de kustwacht, maar daar worden we ook niet vrolijker van. Iedere kanotocht zou afgeblazen worden bij deze windverwachtingen. De tochtleider geeft aan dat hij met een grotere groep beslist had besloten hier en nu te stoppen. Maar nu hij deze dagen gezien heeft over wat voor een zeevaardigheid het team beschikt, durft hij de tocht naar Uig wel aan. Vijf zeemijlen kanoën tegen krachtige wind zal ons naar een haventje brengen dat logistiek iets gunstiger ligt in verband met de auto's die in Dunvegan op een camping geparkeerd staan.

Zodra we de luwte van Rubhá Chairn Leith verlaten krijgen we windkracht 6 pal op de boeg. Soms versterkt door windvlagen die je door de rimpeling op de halvemeterhoge golven ziet aan komen, gevolgd door een ruk aan dat gedeelte van de peddel dat het hoogste is. Opletten en keihard werken. Ruim twee uur lang worstelen we door de golven die hoger en frequenter worden. Grijszate gaten en grijze heuveltjes met witte koppen. We moeten wel door; we peddelen langs een gedeelte van de Schotse kust waar nauwelijks huizen, laat staan wegen, zijn. Hier zouden we dus echt vast komen te zitten op deze verschrikkelijk groene heuvels met nauwelijks beschutting. Trekkend aan de peddels en klimmend tegen de waterheuvels zijn we het er allemaal over eens: zorgen dat we naar Uig komen en dan hebben we het wel gehad deze week. De vermoeidheid begint langzamerhand mee te spelen. Een paar mijl voor de haven van Uig zien we bij Stack of Skudiburgh iets geels, niet breed, hooguit tien meter: een zandstrandje! Een fata morgana na deze Beaufortwoestijn? De golven om ons heen helpen ons uit dromenland, het is wel degelijk een mooie landingsplaats in de luwte van een heuvel die Dùn Skudiburgh genoemd is. Half uurtje genieten van lunch en een bescheiden zonnetje. Als we daarna weer in de kano's stappen hebben we nog geen vermoeden dat achter die Dùn de wind inmiddels aangewakkerd is tot ruim 7. Meer dan een uur ploeteren we richting haven, de wind nu aan stuurboordzijde. Hier komt straks de veerboot van de Outer Hebrides aan. Manoeu

vrerend voor een traag varende trawler en de enorme palen van de ferrysteiger vermijndend varen we de haven in.

Over naar plan B: de auto's ophalen en een camping zoeken. We hebben voorlopig weer genoeg gekanood hier rond Skye!

De rest van de week blijkt dat onze beslissing om de tocht af te breken een juiste geweest is. Vrijdag staat er windkracht 6. Zaterdag horen we in Portree dat de vissers dit weekend niet uitvaren vanwege de weersverwachting.

Mooi weekje geweest. In de voorafgaande jaren hebben we steeds met een grotere groep gevaren, dat was tof, zondermeer! Maar nu we met een kleinere groep gekanood hebben, is me dat ook prima bevallen. Het is beslist een voordeel bij situaties zoals we die net gehad hebben op ruwe zee. Bovendien is het zoeken naar een vlak stukje kampeerterrein voor vijf tentjes in Schotland iets eerder succesvol dan voor een grotere groep.